Hoe ingeburgerd is de eerstelijnspsychologische functie bij Vlaamse huisartsen?

Haio: SMOLDERS Heleen , KUL
Promotor: BERVOETS Chris , KUL
Praktijkopleider: ALBERS Filip , BOGAERTS Saartje , Tack Hilde

Context: Mentale gezondheidsproblemen maken een aanzienlijk deel uit van de totale gezondheidsproblemen wereldwijd. De huisarts is meestal de eerste hulpverlener die wordt geconfronteerd met veranderingen in het psychisch functioneren van de patiënt. Bij de doorverwijzing naar een psycholoog stoten zowel huisarts als patiënt echter geregeld op drempels zoals lange wachttijden en hoge kostprijzen. Hierdoor krijgt een grote groep patiënten niet, of pas laattijdig de gepaste zorg. In 2019 werd door de federale overheid een project rond de terugbetaling van eerstelijnspsychologische zorg (ELPZ) opgezet. Via de invoering van een eerstelijnspsycholoog (ELP) wordt specifieke ggz-deskundigheid toegevoegd aan de eerste lijn. Dit is immers een domein waarin veel huisartsen nog steeds een grote nood ervaren en een tekort aan competentie rapporteren.

Onderzoeksvraag: Hoe ingeburgerd is de eerstelijnspsychologische functie bij Vlaamse huisartsen en wat zijn de drempels die ze ervaren bij het doorverwijzen naar de eerstelijnspsycholoog.

Methode: De opzet van deze masterproef is om na te gaan hoe ingeburgerd de eerstelijnspsychologische functie (ELPF) is bij Vlaamse huisartsen. Dit werd gedaan aan de hand van een online enquête bestaande uit 6 vragen.

Resultaten: In totaal vulden 210 huisartsen de enquête in. De meeste huisartsen zijn vertrouwd met het concept van ELPZ en verwijzen hun patiënten regelmatig. De zelfstandig gevestigde psycholoog lijkt nog bij veel huisartsen meer ingeburgerd te zijn dan de ELP. Slechts 13.8% van de huisartsen ervaart geen drempels bij de doorverwijzing naar een ELP. Drempels die genoemd worden zijn het beperkt aantal terugbetaalde sessies en onduidelijkheid over naar wie men kan doorverwijzen voor ELPZ. De belangrijkste drempel, die door meer dan de helft van de huisartsen wordt aangegeven, zijn de lange wachtlijsten en het beperkt aantal eerstelijnspsychologen.

Conclusie: De meeste huisartsen zijn vertrouwd met de ELPF en verwijzen hun patiënten regelmatig naar de ELP. De functie staat evenwel nog niet volledig op punt. Meer dan de helft van de huisartsen rapporteert lange wachttijden en een tekort aan beschikbare eerstelijnspsychologen. Dit terwijl de hele opzet van ELPZ net is om laagdrempelige en toegankelijke psychologische zorg aan te bieden. De onderfinanciering van de geestelijke gezondheidszorg lijkt hier een rol in te spelen maar ook het feit dat slechts weinig klinisch psychologen in het systeem van ELPZ zijn gestapt. Om van de eerstelijnspsychologische functie een succes te maken dient er beter ingespeeld te worden op de drempels die klinisch psychologen ervaren om in te stappen in het systeem van eerstelijnspsychologische zorg.